

February 19, 1973

Information from Bulgaria on the Dismissal of Charges Against Army Officers for Anti-Party and Anti-State Activity

Citation:

"Information from Bulgaria on the Dismissal of Charges Against Army Officers for Anti-Party and Anti-State Activity", February 19, 1973, Wilson Center Digital Archive, Central State Archive, Sofia, Fond 1-B, Record 49, File 119. Obtained by the Bulgarian Cold War Research Group.

<https://wilson-center-digital-archive.dvincitest.com/document/112537>

Summary:

Information regarding the reaction of a group of 16 Bulgarian Armed Forces officers, discharged for "anti-party and anti-state activity". Some of them were rehabilitated with a CC BCP Secretariat Resolution "B-9" on October 13, 1972. The BCP CC's Military Department recommends that the State Security Committee's Sixth Directorate continue monitoring the group. KDS should also brief regularly the BCP CC about the behavior of those former officers who have not yet been rehabilitated. While those with favorable disposition towards the Party line should be recommended for future rehabilitation, others who are still standing on "anti-party" positions must be warned in the course.

Original Language:

Bulgarian

Contents:

Original Scan

Строго секретно

ДОКЛАДНА ЗАПИСКА

Лансис
21.11.72

ОТНОСНО: Реакцията във връзка с решението на Секретариата на ЦК на БКП № Б-9 от 13.X.1972 г. за снемане наказанията на уволнени за антипартийна и антидържавна дейност офицери от Българската народна армия.

С решение на Секретариата на ЦК на БКП № Б-9 от 13.X.1972 г. бяха снети наказанията на 16 уволнени за антипартийна и антидържавна дейност офицери от Българската народна армия.

По данни на Управление VI-ДС посоченото решение на Секретариата се е посрещнало от болшинството наказани офицери с благодарност и разбиране като акт на правилно партийно отношение на Централния комитет към комунистите, които са осъзнали политическите си грешки и са се приобщили към партийната линия. Решението премахна създаденото у някои от тях убеждение, че с наложените им наказания са изолирани завинаги от политическия живот на страната, което е било пречка да поставят на преценка миналата си дейност и да се върнат отново в редовете на партията.

Особено добре е било посрещнато решението от пряко засегнатите с него офицери. Много от тях са споделили, че очакванията им били "далеч по-малки от това, което им съобщили в ЦК". Положително се коментирало и приемането им в Централния комитет на партията, при сваляне на

- 2 -

решението - "много топло, с грижа и внимание". За разлика от това обаче като "по-хладно" се е оценило отношението, което Министерството на народната отбрана е проявило към тях. В тази насока е имало много коментарии по приемането им в Софийското военно окръжие. Там, вместо генерал Цонев, както им било предварително съобщено, били приети от полковник Колев от Управление "Кадри" при МНО. След като им обяснил какви документи следвало да представят за уреждане на пенсионирането си, те му поставили редица въпроси като: ще им бъдат ли върнати жилищата и отнетите ордени и медали ще получат ли заплата от МНО за времето (един месец), когато ще бъдат назначени на действителна военна служба, ще могат ли да ползват почивните станции на МНО, ще получат ли полагащите се при уволнение доволства и т.н. На тези въпроси полковник Колев не можал да даде изчерпателни отговори, а по отношение на доволствата заявил, че не им се полагало такива. В тази връзка дори им поискал допълнително, към документите за пенсиониране да представят и писменни декларации, че се отказват от доволствата. Този факт създаде убеждение у тях, че имат право на доволства, щом им се искат декларации за отказ от тях. Изобщо останали с впечатление, че полковник Колев не е бил подготвен за беседата, поради което и нервничал през цялото време на разговора.

С жив интерес решението било посрещнато и от останалите не пряко ~~незасегнати~~ с него офицери. Те са обсъждали показателите, по които ЦК на БКП е отменил наказанията и са се консултирвали помежду си за мерките, които трябвало да предприемат, за да се снемат и техните наказания.

Научавайки за решението първоначално някои от тях са изразили "изненадата" си от това, че то засяга само

- 3 -

част от наказаните. Те били считали, че една евентуална реабилитация трябвало да засегне всички, без да се обвързват с обстоятелството, взели ли са отношение към миналата си дейност и прояви и изразили ли са становище към политиката на Централния комитет на партията. Има и случай на проявен открито враждебно отношение към решението. Констатирани са изказвания, че "оправданите" били хора "капитуланти", че били "подписали декларации" пред ЦК, че отменявайки наказанията им "никой не им се извинил за случилото се" и т.н. Тези случаи обаче са съвсем единични и не могат да окажат влияние при оценяване отношението към решението на ЦК.

Общата оценка на отражението, което решението на Секретариата даде всред наказаните офицери следва поради това да се определи като положителна. То ще им помогне значително за осъзнаване на допуснатите от тях отклонения от партийната линия и за приобщаването им отново около ЦК на партията.

На ръководството на Управление VI-ДС бе препоръчано да продължи наблюдението и агентурното обслужване на тази група лица и периодически да информира отдела за това, с оглед и за в бъдеще да се предприемат партийни мерки за сваляне наказанията на тези, които заслужат с поведението си това, или за пресичане разложителната дейност на онези, които продължават да стоят на предидните си антипартийни позиции и да влияят отрицателно на останалите.

София, 19. 2. 1973 г.

Инструктор: *Д. Димитров*
(полк. Д. Димитров)